

HOTĂRÂRE NR. 6 DIN DATA DE 13.03.2019

Având în vedere:

- (i) faptul că, la data de 13.03.2019, a fost înaintată către Comitetul director al Colegiului Psihologilor din România propunerea Comisiei de deontologie și disciplină privind sancționarea psihologului Veronica Jordan;
- (ii) faptul că, în ședința din data de 13.03.2019, Comisia de deontologie și disciplină a Colegiului Psihologilor din România a analizat dosarul disciplinar demarat din oficiu ca urmare a adreselor nr. 1801 din 27.11.2018 și nr. 1845 din 03.12.2018 transmise de către Inspectoratul de Poliție Județean Harghita, Serviciul Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase, având ca obiect cercetarea disciplinară a psihologului Jordan Veronica, cod personal RUP nr. 01439 - atestat în specialitățile: psihoterapie - psihodramă, psihologie aplicată în domeniul securității naționale, psihologie clinică, psihologia muncii și organizațională, psihologia transporturilor;
- (iii) faptul că, în urma parcurgerii etapelor procedurii disciplinare pentru soluționarea dosarului sus - menționat, Comisia de deontologie și disciplină, întrunită în data de 13.03.2019, a constatat încălcarea de către dna psiholog Veronica Jordan a principiului asigurării demnității și respectului față de ființe, respectiv a prevederilor art. 10 alin. (1), alin. (3) și alin. (5) din secțiunea a IV-a a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (anexa nr. 1 a Hotărârii nr. 4CN/2013); a dispozițiilor art. 2 alin. (1), alin. (2), alin. (3) și art. 4 alin. (5) din Hotărârea nr. 3/2013 privind evidența profesională a psihologilor cu drept de liberă practică, a dispozițiilor art. 5 alin. (4), art. 6 alin. (1) și art. 9 alin. (3) din Hotărârea nr. 3/2013 privind evidența profesională a psihologilor cu drept de liberă practică, precum și a principiului responsabilității științifice și profesionale în exercitarea profesiei de psiholog și săvârșirea abaterilor prevăzute la art. 2 alin. (1) din Secțiunea I a Anexei la Codul deontologic al psihologului cu drept de liberă practică, respectiv art. 7 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) din Secțiunea a IV-a a Anexei la Codul deontologic al psihologului cu drept de liberă practică;
- (iv) faptul că, potrivit propunerii menționate, ca urmare a constatării săvârșirii abaterilor sus - menționate, în baza art. 54 alin. (1) lit. d) și art. 55 din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, precum și a art. 9 alin. (3) din anexa nr. 2 - Codul de procedură disciplinară, a Hotărârii 4CN/2013, Comisia de deontologie și disciplină a propus Comitetului director sancționarea dnei psiholog Veronica Jordan, cod personal RUP nr. 01439, cu retragerea definitivă a atestatului de liberă practică;

În cadrul ședinței din data de 13.03.2019, Comitetul director al Colegiului Psihologilor din România, analizând propunerea Comisiei de deontologie și disciplină, precum și a documentelor aflate la dosarul cauzei, a constatat următoarele:

Exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică se realizează cu respectarea principiilor cuprinse în Legea 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare, în Hotărârea Guvernului 788/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu completările ulterioare, a principiilor și standardelor cuprinse în Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a reglementărilor interne ale Colegiului.

Psihologii trebuie să cunoască și să respecte, de asemenea, legislația relevantă în domeniul specializării în care își desfășoară activitatea, să manifeste deschidere constantă spre perfecționare continuă, garantând astfel în relația cu beneficiarii serviciilor psihologice responsabilitate și credibilitate.

Conform art. 17 lit. b) din Legea 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, psihologii au obligația legală de a respecta Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică aprobat prin Hotărârea nr. 4CN/2013 (*denumit în continuare Codul deontologic*).

Ca psiholog cu drept de liberă practică, fiecare membru al Colegiului Psihologilor din România aderă la valorile, principiile și standardele exprimate prin Codul deontologic, care *"este menit să garanteze, prin acceptarea liber-consimțită, buna îndeplinire de către psiholog a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna funcționare a relațiilor profesionale dintre psihologi și beneficiarii serviciilor psihologice, dar și a altor relații sociale"*, astfel cum se precizează la art. 4 alin (1) din Codul deontologic. Aderarea la aceste valori, principii și standarde de comportament este o alegere pe care o persoană o face în momentul obținerii dreptului de liberă practică și a calității de membru al Colegiului Psihologilor din România. Din acel moment, acestea devin obligații legale, profesionale și morale pe durata exercitării profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a deținerii calității de membru al Colegiului.

Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog au caracter etic profesional, acestea reprezentând prevederi obligatorii sau recomandări pentru comportamentul și atitudinea psihologilor în exercitarea actului profesional. Ca atare, nerespectarea prevederilor obligatorii de către psiholog atrage răspunderea disciplinară a acestuia.

Profesia de psiholog se exercită în baza atestatului de liberă practică, potrivit treptelor de specializare și specialităților profesionale, activitatea profesională reflectând respect, demnitate și onestitate.

În ceea ce privește faptele referitoare la completarea registrelor profesionale, Comitetul director reține că una dintre activitățile pe care un psiholog trebuie să le desfășoare în exercitarea profesiei, respectiv completarea registrelor profesionale, reprezintă nu doar o obligație profesională, ci un standard de organizare a activității profesionale.

În cadrul procedurii cercetării disciplinare Comisia de deontologie și disciplină a solicitat dnei psiholog Jordan clarificări referitoare la nerespectarea utilizării și completării zilnice a registrului de evidență a actelor profesionale, respectiv la lipsa completării registrului de evidență a contractelor de prestări servicii psihologice, aceasta motivând că nu deține astfel de registre și că ceea ce a transmis Comisiei de deontologie și disciplină reprezintă o evidență ad hoc a avizelor psihologice cu privire la care IPJ Harghita a solicitat efectuarea unei anchete interne.

Or, o astfel de faptă constituie o încălcare a art. 2 alin. (1), alin (2) și alin. (3) și art. 4 alin. (5) din Hotărârea nr. 3/2013 privind evidența profesională a psihologilor cu drept de liberă practică.

Timbrul profesional reprezintă, începând cu anul 2013, o normă de securizare a actelor profesionale emise de psihologii cu drept de liberă practică care își desfășoară activitatea într-o formă de exercitare a profesiei. Prin acte profesionale se înțelege totalitatea actelor emise de către psiholog, ca rezultat al activității sale profesionale, în următoarele forme: aviz psihologic, raport de evaluare psihologică, raport de expertiză sau alte acte materiale prin care se emit concluziile evaluărilor psihologice.

În ceea ce privește multiplicarea timbrilor profesionale și neaplicarea matcăi în registrul de evidență a actelor profesionale, conținând seria și numărul timbrului profesional utilizat pentru securizarea actelor profesionale emise, dna Jordan a motivat în cuprinsul Punctului de vedere înregistrat la Colegiul Psihologilor din România sub nr. 472/21.02.2019 că acțiunea de multiplicare a fost una singulară, în condițiile în care comanda de timbre profesionale aferentă anului 2018 s-a deteriorat în urma unei neglijențe. În plus, dna psiholog a adăugat faptul că a multiplicat doar acele timbre profesionale aflate în stare bună de utilizare.

Dna psiholog Jordan nu a putut clarifica lipsa aplicării matcăi în registrul de evidență a actelor profesionale, chiar dacă analizând acțiunea de copiere a timbrilor rezultă că aceasta a procedat inclusiv la copierea părții denumite "matcă" ce putea fi lipită în secțiunea corespunzătoare din registru, ceea ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 5 alin. (4), art. 6 alin. (1) și art. 9 alin. (3) din Hotărârea nr. 3/2013 privind evidența profesională a psihologilor cu drept de liberă practică.

Potrivit normelor profesionale în vigoare, timbrele profesionale se pot comanda înainte de începutul lunii în care urmează să fie utilizate, achiziționarea acestora realizându-se potrivit necesarului formei independente de exercitare a profesiei, raportat la timpul de lucru al titularului sau angajatului, fără a depăși numărul de maximum 48 de ore/săptămână.

Așadar, în cazul constatării deteriorării timbrilor profesionale, dna psiholog Jordan avea opțiunea de a plasa în următoarea lună calendaristică o nouă comandă de timbre profesionale, însă potrivit informațiilor transmise de către Biroul de comenzi timbre profesionale din cadrul Colegiului Psihologilor din România, dna psiholog a plasat până la data de 27.11.2018 o singură comandă de timbre profesionale aferentă lunii iunie 2018.

În plus, analizând data emiterii avizelor psihologice contestate, Comitetul director a constatat că eliberarea acestora s-a realizat pe parcursul mai multor luni ceea ce întărește afirmația că dna psiholog avea opțiunea legală de a plasa și alte comenzi de timbre profesionale aferente lunilor iulie 2018, august 2018, septembrie 2018 ș.a.

Ațiunea de multiplicare a timbrilor profesionale contravine unei atitudini oneste atât în relația cu corpul profesional din care face parte, cât și relației cu beneficiarii serviciilor psihologice (oferind cu bună știință acte profesionale care încalcă norme profesionale și, implicit, produc prejudicii din punct de vedere a valorii legale a acestora).

În ceea ce privește avizele psihologice emise de către dna psiholog Jordan având aceeași serie și număr de timbru profesional, respectiv: seria A/2018 numărul 00515616 (3 avize psihologice), seria A/2018 numărul 00515611 (10 avize psihologice) și seria A/2018 număr 00515614 (2 avize psihologice).

Examinarea psihologică a funcțiilor care concură la siguranța transporturilor rutiere reprezintă o activitate profesională supra-specializată, dat fiind impactul pe care deciziile profesionale din acest domeniu îl au asupra vieții acestui segment de beneficiari, dar și impactului social al acestor decizii profesionale. Fiind o activitate supra-specializată, ea se supune atât normelor profesionale generale (Legea 213/2004, Normele de aplicare ale Legii 213/2004 etc.), cât și unor norme speciale de reglementare (Ministerul Transporturilor).

Potrivit Hotărârii nr. 5/2015 pentru modificarea Standardelor de calitate în serviciile psihologice – Partea generală, Cartea ???, examinarea psihologică a funcțiilor care concură la siguranța transporturilor intră în competența psihologilor din transporturi ce dețin treapta de specializare minim specialist, iar examinarea psihologică a funcțiilor ce implică transport de valori (transporturi speciale) intră în competența psihologilor din transporturilor ce dețin treapta de specializare principal.

Aceste dispoziții au fost avute în vedere și de către Comisia de psihologia muncii, transporturilor și serviciilor, în Avizul înregistrat la Colegiul Psihologilor din România sub nr. 1161/14.12.2018, aviz care a fost solicitat de către Comisia de deontologie și disciplină în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (1) din Codul de procedură disciplinară, *“În calitate de psiholog în supervizare pe specializarea psihologia muncii și organizațională, nu are competența de a emite avize psihologice nici pentru calitatea de conducător auto pentru transporturi speciale (subsumată atribuțiilor de agent transport valori, în acest caz), nici pentru utilizare arme letale, ceea ce denotă nerespectarea principiilor responsabilității științifice și a competenței profesionale în exercitarea profesiei de psiholog în specializarea psihologia transporturilor”*.

De asemenea, avizul sus - menționat conține informații relevante despre modul în care dna psiholog Jordan a respectat cerințele profesionale privind examinarea psihologică a funcțiilor care concură la siguranța transporturilor rutiere. Astfel, examinarea psihologică pentru funcția de “conducător auto transporturi speciale – transport valori” trebuia diferențiată de examinarea psihologică pentru “agent transport - port armă letală”, iar concluziile examinărilor trebuiau redactate în avize psihologice distincte, tipizate, în cazul avizului pentru siguranța transporturilor. Probele utilizate nu surprind dimensiuni psihologice specifice activității de conducător auto pentru transporturile speciale, iar în baza acestora nu poate fi stabilită compatibilitatea/aptitudinile necesare pentru menținerea într-o astfel de funcție și, implicit, nu pot fi emise concluzii care să permită clasificări de tip “apt psihologic conducător auto transporturi speciale

Comitetul director apreciază că dna psiholog minimizează importanța rigorii științifice și profesionale în procesul de evaluare psihologică, nu cunoaște normele legale care

reglementează acest tip de examinare, nu poate preciza denumirea sau ce măsoară unele din probele psihologice utilizate, utilizează probe psihologice fără raportare la un etalon, admite că nu deține o metodologie adecvată, explicând că se bazează mai mult pe datele obținute prin metoda interviului pentru emiterea avizelor psihologice.

În ceea ce privește examinarea psihologică pentru deținerea și utilizarea armelor letale, și aceasta reprezintă, la rândul său, o activitatea profesională supra-reglementată.

Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din cadrul Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România a formulat o serie de cerințe referitoare la metodologia de examinare psihologică a posesorului și utilizatorului de armament și muniție ce reprezintă un ghid de bune practici în acest domeniu, cerințe care au fost avute în vedere și la formularea avizului emis de către aceasta.

Avizul sus - menționat conține informații relevante despre modul în care dna psiholog Jordan a încălcat cerințele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, respectiv principiile și standardele etice care stau la baza unui comportament profesional adecvat în evaluările psihologice efectuate. Analizând protocoalele puse la dispoziție de dna psiholog și modul în care concluziile examinării psihologice sunt susținute de rezultatele obținute în urma aplicării probelor psihologice utilizate, Comisia de specialitate a apreciat că *"avizele psihologice de tip apt nu sunt susținute de rezultatele obținute la probele psihologice"* și că *"instrumentele psihologice utilizate nu sunt adecvate obiectivelor serviciilor psihologice pentru care s-a realizat evaluarea psihologică și nu sunt avizate de Colegiul Psihologilor din România"*, ceea ce reprezintă o încălcare a principiului responsabilității științifice și profesionale în exercitarea profesiei de psiholog.

Comitetul director consideră că dna Jordan minimizează importanța rigorii științifice în evaluarea psihologică dată fiind prezența, printre instrumentele psihologice utilizate, a unor teste care nu pot fi identificate sau a unor itemi care au fost extrași dintr-un test cognitiv, precum și în baza faptului că prezintă unele concluzii referitoare la nivelul intelectual al celor evaluați prin aplicare unei probe inadecvate, de exemplu probe proiective (testul Arborelui). Mai mult, descrierile comportamental – atitudinale consemnate în unele caiete de testare psihologică sunt incongruente cu concluzia de *"apt deținere port arma letală"*.

Potrivit principiului responsabilității științifice și profesionale *"psihologii au obligația să se asigure că metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică pe care le utilizează sunt adecvate obiectivelor serviciilor psihologice ce urmează să le presteze către beneficiari"*, *"psihologii au obligația să se asigure că metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică standardizate care urmează să fie utilizate în activitatea profesională sunt avizate de către Comitetul director al Colegiului"* și *"metodele și tehnicile de evaluare psihologică nestructurate și nevalidate nu pot fi utilizate pentru psihodiagnoza care conține clasificări și ierarhizări de orice formă sau care pot aduce atingere imaginii persoanei"* ceea ce reprezintă o garanție a faptului că serviciul psihologic va fi prestat respectând dreptul beneficiarilor la servicii profesionale, calitative, fundamentate științific, care să garanteze minimizarea oricărui risc, dar care să reflecte totodată o practică evidence – based.

Comitetul director consideră că practica profesională a dnei psiholog Jordan contravine principiului enunțat mai sus, ceea ce reprezintă abatere disciplinară conform art. 2 alin. (1),

Secțiunea I, Abateri privind competența, specializarea și integritatea profesională – Anexa la Hotărârea 4CN/2013.

Practica profesiei de psiholog presupune o pregătire profesională riguroasă și continuă, o bună înțelegere a rolului social cu care un psiholog este investit, capacitate de a acționa eficient și responsabil în beneficiul persoanelor și al societății în ansamblu. Totodată, psihologul trebuie să manifeste responsabilitate în ceea ce privește aprecierea resurselor și limitelor profesionale și personale ale cunoștințelor, abilităților, pregătirii, educației și experienței lor, evaluând realist și constant capacitatea de a oferi anumite servicii psihologice și de a utiliza instrumente, metode și tehnici specifice.

În baza independenței profesionale conferite de Legea 213/2004, psihologii pot decide alegerea și aplicarea celor mai potrivite și tehnici psihologice în prestarea unui serviciu psihologic. Independența profesională implică și monitorizarea eficienței metodelor, tehnicilor și instrumentelor utilizate în prestarea serviciilor psihologice garantând astfel promovarea unor standarde ridicate de calitate în exercitarea profesiei. Totodată, promovarea în cadrul activității profesionale a onestității, obiectivității și preciziei reprezintă un standard comportamental menit să protejeze integritatea sa profesională, dar și drepturile beneficiarilor la o informare corectă și un serviciu psihologic profesionist.

Astfel, având în vedere motivele de fapt și drept prezentate anterior, în temeiul dispozițiilor art. 54 alin. (1) lit. d) și a art. 55 din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, a art. 12 alin. (2) lit. b) din Anexa nr. 2 (Codul de procedură disciplinară) a Hotărârii 4CN/2013, precum și a art. 7 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) din Secțiunea a IV-a a Anexei la Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică,

Comitetul director al Colegiului Psihologilor din România:

Art. 1. Constată încălcarea de către dna psiholog Veronica Jardan, cod personal RUP nr. 01439, a Principiului asigurării demnității și a respectului față de ființe, respectiv a prevederilor art. 10 alin. (1), alin. (3) și alin. (5) din secțiunea a IV-a a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică aprobat prin Hotărârea nr. 4CN/2013 pentru aprobarea Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a Codului de procedură disciplinară.

Art. 2. Constată săvârșirea de către dna psiholog Veronica Jardan, cod personal RUP nr. 01439, a abaterilor disciplinare prevăzute de dispozițiile art. 7 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) din Secțiunea a IV-a a Anexei la Codul deontologic al psihologului cu drept de liberă practică aprobat prin Hotărârea nr. 4CN/2013 pentru aprobarea Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a Codului de procedură disciplinară.

Art. 3. Dispune sancționarea dnei psiholog Veronica Jardan cu retragerea definitivă a atestatului de liberă practică, în temeiul dispozițiilor art. 54 alin. (1) lit. d) și a art. 55 din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.

Prezenta hotărâre se comunică dnei psiholog Veronica Jardan.

Prezenta hotărâre poate fi contestată în termen de 10 zile calendaristice la Consiliul Colegiului Psihologilor din România potrivit dispozițiilor art. 56 din Legea 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, precum și dispozițiilor art. 13 alin. (3) din Codul de procedură disciplinară aprobat prin Hotărârea, nr. 4CN/2013 pentru aprobarea Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a Codului de procedură disciplinară.

**Președintele Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România,
Prof. Univ. Dr. Ion Dafinoiu**

București, 13.03.2019
Nr. 6

